

Randers, den 3. februar 2015.

DAKOFA-konference den 3. februar 2015.

Behandling og afsætning af organisk affald – hvordan sikrer vi kvalitet og kapacitet?

Hvilke valg har vi truffet og hvorfor? *V/Jørgen Niemann, Affaldschef, Randers Kommune.*

Randers Kommune på vej.

I 2012 og 2013, da vi i Randers Kommune arbejdede med Affalds- og Ressourceplan 2018, var vi ikke i tvivl om målet på genanvendelsen af dagrenovation, nemlig de 50 %, ville komme, og selv om vi synes vi gør det godt i Randers, så er vi langt fra det skitserede mål i udkastet til regeringens ressourcestrategi.

Vi igangsatte dengang et stort arbejde med vores Affalds- og Ressourceplan 2018 i forventning om snarlige og klare udmeldinger fra regeringens side. Der var dengang som nu et godt drive i affaldssektionen og vigtigst af alt var der politisk medvind på affaldsområdet. Ikke sådan, at der var særlige politiske kampagner eller lignende på affaldsområdet, men politikerne udviste tiltro og solid opbakning til de forskellige tiltag, som affaldssektionen igangsatte.

Mantraet er: "Det skal give mening!", og det er på flere måder. Det skal give mening for både samfundet og Randers Kommune, men også for den enkelte. Det handler om miljø, og det handler om økonomi og det sidste er ikke uvæsentligt.

Men affaldssortering må også gerne have et højere formål. Man vil som borger gerne føle, at man gør noget godt for Jorden og for vores børns fremtid.

Konklusionen blev, at vi inden udgangen af 2013 fik vedtaget en Affalds- og Ressourceplan, der beskriver, at vi i 2016 begynder at indsamle organisk affald.

Det passede tidsmæssigt godt med udbud af de fleste indsamlingsordninger, der nu er gennemført, og en ny entreprenør starter til september, hvor der er indbygget i kontrakten, at der skal samles organisk affald ind fra 1. januar 2016. Det vil ske i både enkeltbeholdere og i 2-delte beholdere.

Vi har således også besluttet indsamlingsmetoderne.

Affaldshåndteringen i Randers i dag.

I Randers har vi en lang tradition for indsamling af kildesorteret affald, dog ikke organisk. De sidste 25 år har vi haft indsamling af glasemballage og papir ved alle husstande og de sidst par år har borgerne kunnet komme metal- og plastemballage i samme beholder som glasemballagen, hvorefter det bliver sorteret på vores affaldsbehandlingsanlæg.

Borgerne har store muligheder for valg af indsamlingsmateriel og for tømmefrekvens for dagrenovation, og det afspejler sig direkte i den individuelt opkrævede pris.

For genbrugsordningerne opkræves der derimod via et fast gebyr pr. husstand, men der tilbydes også individuelle løsninger her, da filosofien er, at borgerne skal have den kapacitet, der er behov for. Og det er uden ændring i gebyret.

Vores oplevelse er, at borgerne tager godt imod vores ordninger og faktisk er lidt utålmodige efter nye sorteringsmuligheder. Det er jo et godt udgangspunkt, men vi godt, at træerne ikke vokser ind i himlen.

Fakta om Randers Kommune

- Randers er 747,8 km²
- Indbyggere: 96.757 (4K 2014)
- 26.936 enfamiliehuse
- 17.778 etageboliger
- 110 sommerhuse
- 40 % bor i etageboliger
- 60 % bor i villahuse

Affaldsordninger:

Husstandsindsamling gældende for alle - papir, MGP-fraktion, batteri på låg, dagrenovation.

Storskrald tilkaldeordning 10 gange årligt - pap, elektronik, brændbart, metal.

Farligt affald: frivillig – den røde miljøkasse for villahuse og viceværtordning for etageboliger

Genanvendelse af dagrenovationen 2013: efter den store brøk 32,65 %

Hvis vi skal nå 50 % skal vi bl.a. indsamle organisk affald.

Affaldsmateriel pt.

Villahuse:	papir og MGP-fraktion – en 2-delt container på 240 L (60/40) papir og MGP-fraktion – 4 kassetter dagrenovation: pose (110 l) eller container (140 l, 180 l eller 240 l) tømning: valgfri uge eller 14- dags tømning
Etageboliger:	MGP-fraktion: 140 l eller 240 l papir: 140 l, 240 l eller 400 l dagrenovation: 400 l eller 600 l tømning: valgfri uge- eller 14-dags tømning undergrundscontainere (pt. findes der 707 stk. i kommunen).

Mængde af organisk affald fra husholdninger.

Baseret på en analyse fra Econet A/S af dagrenovationen fra villahuse og etageboliger i Randers Kommune forventer vi, at der er et potentiale på ca. 10.000 tons organisk affald. Ifølge Econet kan vi forvente en indsamlingseffektivitet i alt 66 %. Det svare til en indsamlingseffektivitet på 75 % for enfamilieboliger og 50 % fra etageboliger. Det giver en forventet indsamlingsmængde til genanvendelse på i alt 6.500 ton.

Økonomi for den enkelte husstand.

Der er det seneste år gennemført licitationer på indsamling og behandling af affald med positive resultater, hvor vi forventer at kunne indføre indsamling af organisk affald ganske moderate stigninger for de husstande, der ikke vil tage aktiv del i sorteringen af affaldet,

medens dem, der tager ordningen til sig og indretter restaffaldskapaciteten efter det faktiske behov, kan forvente et mindre fald i taksterne.

Yderpunkterne vil være at beholder man sin nuværende bestykning af indsamlingsmateriel, så får man en 140 liters beholder til organisk affald med 14-dags tømning med en forhøjelse af taksten til følge.

Vælger man derimod at gå over til en basisløsning med 2 stk. 2-delte beholdere til henholdsvis genbrug og til rest/organisk affald med 14-dags tømning vil den samlede takst kunne sættes ned.

Behandlingen af det organiske affald.

Indsamling og behandling af organisk affald er jo ikke et ukendt fænomen og en række kommuner og affaldsselskaber gør det jo allerede og formentlig med rimelig succes. Vi er kommet videre end skrækhistorierne for 10 år eller mere siden.

Der er sket meget på området bare inden for det seneste år og en række behandlere er ved at komme på banen og heldigvis deltager de på konferencen i dag.

Vi ser frem til, at der danner sig et marked for afsætning af det organiske affald.

Der er jo også den mulighed, at Randers Kommune selv etablerer et forbehandlingsanlæg og derefter afsætter materialet til et biogasanlæg. Og her forventer vi faktisk også, at der vil være eller vil komme et marked.

Og endelig er der den mulighed, at Randers Kommune med et eget forbehandlingsanlæg afsætter materialet til biogasanlægget på Randers Centralrenseanlæg, der måske med fordel kan anvende materialet i deres processer. Her er der den fordel, at renseanlægget ligger ganske tæt på vores affaldsbehandlingsanlæg og det vil være i pumpeafstand.

Randers Kommune har tradition for at finde egne løsninger og kun i mindre grad arbejde sammen med andre, men den tradition kan jo brydes. Vi er derfor ganske interesseret i at finde evt. samarbejdsrelationer på det her område om muligt, da det vil være en fordel med en større mængde, end der kan indsamles i Randers Kommune både økonomisk og driftsmæssigt.

Fortsat udfordringer.

Randers Kommune vil i sine videre overvejelser lægge vægt på, at behandlingen og kvaliteten af slutproduktet bliver så godt, at det vil kunne anvendes på betryggende vis til landbrugsformål.

Det er derfor vigtigt for os, at der bliver fastlagt nogle kvalitetskrav, som behandlere skal overholde, når de modtager vores affald. Vi vil gerne være sikre på og kunne stå inden for hele vejen til slutanvendelsen. Og det er vi ikke på nuværende tidspunkt.